

Szkolka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwy.

Leszno. — Niedziela szósta po Wielkiej nocy, dnia 4. Czerwca 1848.

Religia.

O cierpieniach.

Czy lubimy cierpieć dla Boga? Nie mówię tu o powierzchowném zamilowaniu cierpienia, które w słowach tylko się wynurza, ale milczy w uczynkach; o zamilowaniu cierpienia, które się zasadza na tém, aby pysznie i czule rozwodzić się szeroko nad wartością i doskonałością krzyżów, a chronić się ich wrzeczywistości, poszukując owszem wszystkich wygod i wytworności życia. Nie mówię nareszcie o téj urojonej duchowości, która ma zawsze na ustach: poddania się, cierpliwość, radość w ucisku, a zarazem lęka się wszelkiej niewygody, i o to ma największe staranie, aby nigdy w niczém i od nikogo nie cierpieć. Św. Paweł nie był podobien zaprawdę do tych miękkich Chrześcijan, kiedy wołał z głębi serca: „raduję się, i pociecha niewypowiedziana przenika mnie, chociaż ciało żadnego nie używa pokoju, a walka zewnątrz i wewnątrzna trwoga na gorzkie mnie wystawiają pokusy.“ Nie trzeba myśleć, ażeby dusze mniej silne i wzniosłe nie mogły naśladować gorliwości wielkiego

Apostoła. „Jest wam dana łaska,“ mówi on do wszystkich wiernych, „abyście nie tylko wierzyli w Jezusa Chrystusa, ale i zań cierpieli.“ Jak gdyby mówił: Chociaż ducha poddacie Bogu, wierząc pokornie w wszystkie tajemnice, poświęcenie wasze nie będzie doskonałym, jeśli wola wasza nieprzestanie być wolną i nieumartwioną. Nie dosyć jest ofiarować Bogu próżną tylko wiarę, trzeba jeszcze do niej dodać serce upokorzone i cierpiące za niego. Na próżnobyście szli za Jezusem, jeśli krzyża z nim nie nosicie, na próżno spodziewali się dostąpić chwały jego i królestwa, jeśli o belg i cierpień jego nie przyjmiecie także. Dwa te bowiem stany są ściśle złączone i do jednego tylko przez drugi dojść można. On sam postępował tą drogą i uczniom swoim innéj nie zostawił; któżby śmiał się uskarżać na prawo takim przykładem stwierdzone? Jakżeż słodko wiernéj duszy cierpieć w tém życiu, kiedy wie, że cierpi śladem Jezusa, że cierpi, aby go naśladować, upodobać się jemu, i zasłużyć na radość, którą płaczącym obiecał. Prawdziwém dobrem jest, cierpieć w tém życiu z nadzieją wiecznéj pociechy. Obludne dobra tego świata są dla tych,

co nie szukają i nie spodziewają się prawdziwych; cierpienia zaś przeznacza Boskie miłosierdzie duszom wybranym, które chce oderwać od zepsutego świata i przygotować do używania dóbr wiecznych i nieocenionych. Szukać zatem szczęścia na ziemi, jest to przyjmować stan wygnania, wyrzekać się nadziei ojczyzny.

Dla tego Św. Cypryan mówił do Chrześcijan, że przyjmując to imię, poddawali się na rozmaite nieszczęścia tegoczesne i dolegliwe w nadziei dóbr niewidzialnych ale wiecznych; a nakoniec, że nie godzi się dziezicom ukrzyżowanego Zbawiciela lękać się katuszy lub śmierci. Nazywa ich dziezicami Ukrzyżowanego, albowiem Zbawiciel poświęcając się za ludzi, nie nie pozostawił własnym dzieciom, tylko krzyż, to jest: cierpienie i pogardę w udziale. Co za okropne dziedzictwo, mój Boże! Jezus Chrystus, nasycony obelgami, przybity nago do krzyża, i umierający na nim! Trzeba się jednak wyrzec dziedzictwa w niebie, albo przyjąć tu na ziemi doczesną dziedziczość cierpienia i upokorzenia. Zaden z dzieci Jezusa Chrystusa nie może się wymówić od tej uciążliwej ojcowizny. Otóż prawdy, które często drugim powtarzamy, a może sobie przypominać zaniebdujemy. Porównajmy trochę z szczerością prawdziwe uczucia naszego serca z zasadami Religii, którą wyznajemy.

Kto się nie wyrzeczy wszystkiego, co ma, nie może być moim uczniem.

Gdybym był mocno przekonany, że żywot Chrześcijanina jest życiem cierpliwości i ustawicznego wyrzeczenia

się, gdybym prawdziwie kochał Jezusa Chrystusa cierpiącego i upokorzonego za mnie, czyżbym się lękał cierpieć i upokarzać dla jego miłości? czyżbym wtedy jedynie mówił o krzyżach, kiedy nikt do znoszenia ich nie wzywa? Czyżbym drugim tylko umiał dawać nauki, nie stósując ich do siebie przy wydarzonej sposobności? Byłżebym tak niecierpliwym w najmniejszej chorobie, tak łatwo tracił nadzieję w niepowodzeniu, tak niespokojnym w niepewności, tak czułym i drażliwym w zawodach przyjaźni ludzkiej, tak podejrzliwym i zazdrosnym, tak niezgodnym z osobami, którem szanować winien, tak surowym w napominaniu wad drugich, tak opieszalym i nieumartwionym, kiedy własne karcie przychodzi? Byłżebym tak skorym w sarkaniu na pogardy i przeciwności, które Bóg jako tyleż krzyży do umartwienia mnie używa.

Nie jestże to oplakanem zgorszeniem, że sami wyznawcy ukrzyżowanego Zbawiciela są jednak według słów Pawła Śgo. wiecznymi nieprzyjaciółmi krzyża. Niestety! azaliż podobno odłączyć Jezusa Chrystusa od krzyża, na którym chciał być dla nas zawieszony, aby i nas potem nieodzownie do siebie przyciągnąć? Któżby mógł kochać owego wdzięcznego Zbawiciela, nie miłując krzyża, który jest wiecznym godłem jego nieskończonej ku nam miłości? O nieoszacowany krzyżu! do tegoż więc przyszło, że w słowach tylko i w powierchowności Cię szacują? że ci sami ludzie, co wszelkiego dobra od Ciebie tylko spodziewać się mogą, lękają się i uciekają od Ciebie, z taką trwogą i teńbórowactwem? Dopókiż wymawiać nam będą tę zakalę? dopókiż dawać

będziemy pochop tyłu ludziom do są-
dzenia, że pobożność zasada się tylko
na słowach, że ludzie pobożni są naj-
drażliwsi i obraźliwi, że ich pobożność
wyradza się w miękkość po trosze, że
chcą z wszelkimi wygodami Bogu słu-
żyć, wzdychać do tamtego życia, a
tymczasem wszystkich skłodyczy tego
używać, rozwodzić się żarliwie prze-
ciw miłości własnej, przestrzegając sta-
rannie, aby jój nigdy nie umartwić.

Rozmaitości.

O wypadkach krajowych.

(Dokończenie.)

Byliśmy Polakami od wieków, mie-
liśmy kraj duży, bo się od jednego mo-
rza aż do drugiego ciągnął; był król
polski, wojsko polskie, dostatkiem wszy-
stkiego; ale zajrzał nam tego Niemiec
i Moskal, i zabrał, i dziś każą nam być
za to wdzięczni, i częstują nas swą
wiarą i językiem. My mamy swoje do-
bre, i chłop poszedł do obozu nie dla
tego, że był rabuś, bo owszem nieuczci-
wych wypędzano z szeregu, ale że był
Polakiem; i ten, co miał wieś, służył w
wojsku polskiem, nie bił się dla przy-
wilejów i gnębienia chłopów, ale też
był Polakiem, że chciał być posłusznym
głowski sumienia, które każe kraj ko-
chać i bić się za niego. — To też ko-
mitet, żeby zadać Niemcom kłamstwo,
napisał, że szlachta nie ma lepszych
praw od innych ludzi, że chłop jest
każdemu równy, bo uczciwi Wszyscy
Polacy są równi wszędzie przed pra-
wem ludzkim i boskim, a zdrajcy,
niesumienni, krzywdą cudzą żyjący, są

wszędzie pogardzani. Ale nie ma co
gadać tym, co nie chcą rozumieć, co
nie szczerze z bliźnim wychodzą; bo
choć mu sto razy powiesz, że nie chcesz
nie tylko swego, to on niby nie dosły-
szy i przekręci na coś innego. Bądź
jak bądź, wzięli się do poskromienia
buntu, jak nazywali. Nie chodziło im
wcale o pokój, tylko o naszą klęskę;
nie starali się zgodzić, tylko nieszczę-
ście na nas sprowadzić. Nie dogodził
im też Jeneral Willisen, człowiek pra-
wy, który chociaż Niemiec, czuł je-
dnak, że krzywdy bez kary Bożej czy-
nić nie można. Więc jak tylko pomiarko-
wali, że Willisen nie chce naszej za-
głady, tak w krzyk na niego, żeśmy go
przekupili, że zdradza ich, i nuż tłuc
mu okna i gwizdać mu w uszy, aż mu-
siał wynosić się z Poznania, nie mogąc
przyprowadzić do skutku zgody w Ja-
rosławcu uczynionej. Jak tylko wyje-
chał, tak Niemcy i Żydzi poznańscy
namówili się na naszą zgubę, i upatrzy-
wszy, żeśmy w dobrej wierze, jak było
umówione z Willisenem w Jarosławcu,
w zamian za obietnicę wystawienia pol-
skiego wojska, przysłania polskich land-
ratów, przywrócenia polskich szkół i
sądów, do połowy zmniejszyli nasze siły
w obozach, ruszyli kilka tysięcy wojska
30. Kwietnia na Książ, gdzie tylko 600
kossynierów, 100 strzelców i 100 uła-
nów stało. Nie będę Wam opisywał
tój bitwy, bo nie jeden z Was był tam
w niej, a wszyscy słyszeliście, jak gar-
stka taka, nie czuła na armaty i kara-
binowe kule, broniła się dzielnie; ale
powiem tylko, że Niemcy lepsi są do
pióra i do obgadywania, niż do bitwy,
i Wojsko pruskie łatwiej potrafiło po
bitwie bić bezbronych, jak śmiało piersi

nastawić w boju. Uwinąwszy się więc jako tako w Książu, poszli pod Miłosław; ale tam doczekali się niepodobnej do prawdy rzeczy. Kto tam nie był, nie uwierzy co się działo; mały i wielki, młody i stary, chłop, mieszczanin, szlachcic, przeżegnawszy się, jak ruszyli hurmem, krzycząc: „niech żyje Polska!“ to Prusacy nie dowierzając ani armatom, ani kirysyerom, jak puszczają się w nogi, tak ich ani dojrzeć nie było można. I nie wiedzieć, czego się przele-

kli, boć garstka była Polaków i nie tak uzbrojona jak wojsko; ale snąć sumienie mieli nie czyste; bo jak sobie chcesz, ale nie zdrowo za złą sprawę dać gardło, a przeciwnie nasi pewni, że święta ich rzecz była, to szli z księdzem i oficerem na przodzie na pruskie armaty, i gdyby byli mieli więcej konnicy, to pewnie i noga nie byłaby uszła. Tak samo działo się i pod Wrześnią.

Niedawno temu opuścili prasę u Ernesta Günthera w Lesznie następujące dzieła:

NAUCZYCIEL

czyli:

Przewodnik chrześcijański,

wskazujący drogę do chrześcijańskiej doskonałości, która zależy na cierpliwem znoszeniu przeciwności nieoddzielnych od życia ludzkiego, i zbawienne ku temu podaję lekarstwa, wyjęte z Pisma świętego i Ojców SS. kościoła, naturalnymi dowodami, jako też przykładami stwierdzone i objaśnione, z autora łacińskiego na język polski przełożony w Zgromadzeniu XX. Filipinów pod Gostyniem.

Cena: 25 śgr. czyli 5 złp.

Dzieło to na dwie dzieli się części. W pierwszej podane przyczyny, zkad i dla czego mnogie przeciwności, czyto wszystkim ogólnie, czy niektórym w szczególności się wydarzają. I te że nie zkad inąd pochodzą, jak od samego Boga, pokazuje, którego miłość ku ludziom granic nie ma; czego niezliczone dobrodziejstwa, jakich ludziom udziela, tak widocznym są dowodem, że i na chwilę o tém powątpiewać się nie godzi; tudzież, że wszystkie przeciwności, jakie nam zsyła, jeśli tylko dobrze zechcemy ich użyć, z wielkim są dla nas pożytkiem. Jak to być może, obszerniej w części pierwszej wytłumaczono.

W drugiej zaś części wyluszczone, z jakim pożytkiem przeciwności znosić wypada; gdzie oraz podano i sposoby, jakimi albo zupełnie ich uniknąć, albo snadniejszymi je uczynić do zniesienia, albo nakoniec przyjmować z cudowną jakowąś przyjemnością i smakiem.

Wszystko czerpane z autorów wiary godnych.

Powiastrki dla Dzieci,

napisał po niemiecku X. Kauonik *Szmid*, przełożył *Szymon Baranowski*.

Nabyć można tych dzieł po wszystkich księgarniach tak krajowych jak i zagranicznych.